

Medlem fra Middelfart synes ikke, der er tjent, hvad der skal tjenes? (*Slengerik*: Jo, bevares, der er tidt tjent alt for meget). De Herrer maa, som sagt, huske, at naar denne Krig er forbi, naar den overdisciplinerede Soldateske slipper for Disciplinen og kommer hjem igen, er de uvante med Selvdisciplin. En hjemvendende Folkehær er i sig selv Arnested for revolutionær Smitte. Men selv, hvor Fornuften vil raade, ser vi, at selve det Arbejderprogram, der er stillet op i næsten alle Lande, er yderst radikalt; f. Eks. har det engelske Arbejderparti naaet en Radikalisme, der maa honoreres, og som vi ikke vilde tro før Krigen. Derfor bør baade Arbejdsgiverne og de politiske Partier paa det Punkt gøre sig klart, hvilke Indrømmelser de virkelig vil og kan og maa gøre — særlig med Hensyn til Arbejdstidens Fastsættelse i Industrien —, og til Gengæld staa fast der, hvor de kan staa fast.

Den Betragtning, der til sidst melder sig, er, at de Opgaver, der ligger for, er umaadelig store. Jeg spørger tidt mig selv: Hvor tør denne Regering, hvor fortræffelig den end selv mener den er, hvor tør den møde de Opgaver, som ligger for? Thi Sagen er den, at den skal have Autoritet baade opad og nedad. Den skal have Autoritet overfor Landmændene og overfor Borgerskabet til at tvinge dem til at bøje sig ind under den Nødvendighed, de skal bøje sig under. Denne Autoritet har Regeringen ikke, f. Eks. ikke overfor Bondestanden. Jeg kender ikke meget til sjællandske Bønder, men jeg kender noget til vestjyske Bønder, og jeg vil have Lov til at sige, at det slaar mig, hvor vredt et Sindelag der hos de Mennesker er mod Regeringen. Det er, vil jeg sige Dem, mere vredt, end de Herrer aner. Det er ikke blot Politik, det er ikke blot det, at de synes, at de har faaet for lidt for deres Varer, thi jeg vil indrømme, at det spiller en Rolle for en Vestjyde, en Daler har sin Betydning for ham. Men paa den anden Side, selv om en Vestjyde kan være meget smaalig med en Daler, har jeg, naar det gælder kirkelige Spørgsmaal, nationale Spørgsmaal og Skolespørgsmaal, set Vestjyder være saa opfervillige, at ingen Sjællænder kommer op ved Siden af dem. Derfor har jeg tidt tænkt, at naar de vestjyske Bønder staa saa forbitrede, som det viser sig, de staa i Øjeblikket overfor hele vor Kornpolitik, hele vor Prisregulering — og jeg gentager, at begge Dele er nødvendige, og at de vestjyske Bønders Stilling dertil efter min

Mening er gal —, ligger det maaske noget i, at de har Mistillid til at blive styret fra København. Jeg tror, det er deres Villie til at styre sig selv, der gør det, det er paa en Maade deres Uafhængighedsfølelse, en Følelse, jeg respekterer. Og derfor har jeg tidt tænkt, om det ikke alligevel havde været bedre, at vi i Stedet for en Partiregering havde haft en Regering, hvori baade Borgerstanden og Bondestanden havde haft sine Repræsentanter Side om Side med Arbejderrepræsentanter.

Men heller ikke nedad er jeg sikker paa, at Regeringen har Magt og Styrke nok. Jeg nævner først selve den Arbejdsløshed, vi har, og som vel kan blive værre. Den er i sig selv socialt farlig; ikke blot af moralske Grunde, heller ikke blot, fordi man helst skal have noget for sine Penge, foretrækker jeg Arbejde for Understøttelse, men ogsaa af rent sociale Grunde. Istandsættelse af vore Veje er der, saa vidt jeg ved, ikke prøvet paa eller Anlæg af Jernbanelegemer til de projekterede Linier. Jeg er lige ved at sige, at kunde man sende Folk ud til for 10 Kroner om Dagen at kulegrave Nordsjælland, vilde jeg finde, det var en god Foranstaltning. Det er mig ganske ligegyldigt, af hvad Art Arbejdet er. Det gælder om i Øjeblikket — og det beder jeg Regeringen være opmærksom paa — under de Forhold, vi staa i, at skaffe Arbejde, hvortil og af hvad Art det end er, thi i samme Øjeblik man har ledige Folk, der tænker og føler, at deres Arbejdsledighed er en Uretfærdighed — og den Indtægt, Statskassen giver dem, kan de jo alligevel ikke leve ordentlig af —, er det meget let af halvtærnærede, statspensionerede arbejdsløse at skabe Rødegardister. Derfor minder jeg den ærede Regering om paa dette Punkt at være klar over sin Pligt. Men foruden den alvorlige sociale Pligt til at hjælpe de virkelig arbejdsløse, er det en Pligt at holde Priserne paa Nødvendighedsartikler skikkelige i den korte Tid, der er tilbage, at standse Profitveren, saa at den faar Lejlighed til at lægge sig stille hen og fordøje med de Afbrydelser, som Finansministerens ret hyppige Besøg selvfølgelig forvolder. Det er i Virkeligheden Regeringens Opgave.

Paa den anden Side melder sig som en Opgave for Regeringen ogsaa Ordenens Opretholdelse, thi naar Samfundet paa en klog Maade hjælper de ubemidlede og giver dem den Forstaaelse, at alle ved, at Arbejderne er en betydnende Del af Sam-